

Wodociągi Zachodniopomorskie

Sprawozdanie Zarządu za rok 2018

*Sprawozdanie Zarządu z działalności
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
„Wodociągi Zachodniopomorskie” z siedzibą w
Goleniowie*

Spis treści

Informacja ogólna o Spółce	1
Wartości rocznych przychodów ze sprzedaży	2
Realizacja Rocznego Planu Inwestycyjnego	5
Windykacja i jej perspektywy na lata 2019 – 2021	9
Wyzwania na przyszłość	11
Podsumowanie finansowe	12
EBITDA	12
WNIOSKI	19
Spis Rysunków	20
Spis Tabel	20

Informacja ogólna o Spółce

Historia firmy

„Wodociągi Zachodniopomorskie” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Goleniowie została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 000118513 w dniu 06 sierpnia 2002 r. Zgodnie z zapisami aktu założycielskiego jest ona sukcesorem, a więc weszła w ogół praw i obowiązków zakładu budżetowego – Zakładu Konserwacji Urządzeń Wodnych i Melioracyjnych Województwa Zachodniopomorskiego. Dotychczasowy właściciel Zakładu – Województwo Zachodniopomorskie, stało się właścicielem 100% udziałów w Spółce.

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 937 079,78 zł. Kapitał dzieli się na 1547 niepodzielnych i równych udziałów po 605,74 zł. każdy. Całość kapitału została pokryta aportem – majątkiem zlikwidowanego Zakładu.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Wodociągi Zachodniopomorskie od początku istnienia prowadzi podstawową działalność z zakresu dostawy wody i odbioru ścieków na terenie Województwa Zachodniopomorskiego. W chwili obecnej świadczy swoje usługi na terenie 28 gmin, a w zakresie odprowadzania ścieków na terenie 14 gmin.

Do realizacji swoich statutowych działań wykorzystuje budowle i urządzenia wodno - kanalizacyjne stanowiące własność zarówno Spółki, samorządu województwa jak również samorządu gminnego.

W 2018 roku Zarząd wykonywał swoje zadania związane w reprezentowaniem i prowadzeniem spraw wewnętrznych Spółki zgodnie z przyznanymi kompetencjami i przepisami obowiązującego prawa ze szczególnym uwzględnieniem ustawy „Kodeks spółek handlowych” Dz.U. 2017.1577 z dnia 24.08.2017, jak również ustawy z dnia 7 czerwca 2001 „o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków” (Dz.U. 2017.328)

Na dzień 31.12.2018 r. Spółka posiadała w eksploatacji 165 ujęć wody i 25 oczyszczalni ścieków. Są to przede wszystkim obiekty gminne użytkowane na podstawie umów cywilnoprawnych z właściwymi gminami. Spółka działała w zakresie zaopatrzenia w wodę na terenie 28 gmin.

Co sprzedajemy

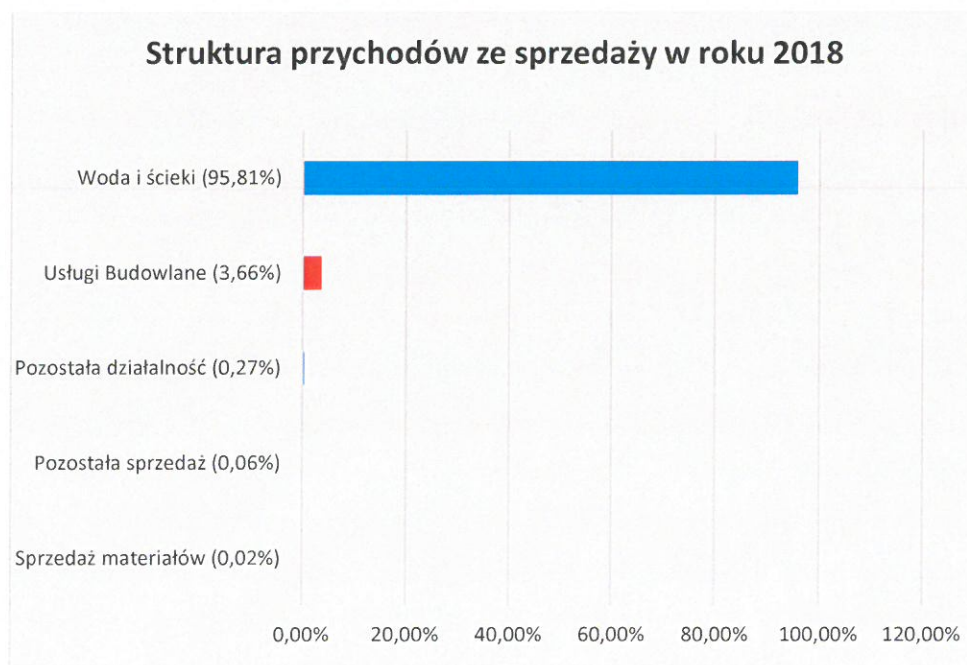
Wartości rocznych przychodów ze sprzedaży

Zgodnie z aktem założycielskim i wpisem do KRS Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. prowadzi swoją podstawową działalność w oparciu o ustawę o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i o zbiorowym odprowadzaniu ścieków, czyli tzw. ustawę branżową.

Równocześnie jako podmiot prawa handlowego Spółka prowadzi również inną działalność gospodarczą, m.in. w przedmiocie:

- poboru, uzdatniania i rozprowadzania wody,
- gospodarki ściekami oraz wywozu i unieszkodliwiania odpadów,
- usług sanitarnych i pokrewnych,
- wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych lub ich części; inżynierii lądowej i wodnej,
- wykonywania instalacji budowlanych,
- sprzedaży hurtowej materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego,
- naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń.

Dynamika przychodów z działalności podstawowej osiągnęła poziom 98,99%. Pełną strukturę przychodów ze sprzedaży usług obrazuje rysunek 1.

Rysunek 1. Struktura przychodów ze sprzedaży za rok 2018

Sprzedaż wody i Ścieków

Przychody ze sprzedaży wody i odprowadzania ścieków w roku 2018 wyniosły **30 791 845,54 zł** co stanowiło 95,81% przychodów ze sprzedaży ogółem i stanowiło wzrost w stosunku do sprzedaży w roku 2017 jak również 2016.

Wyższa sprzedaż z działalności podstawowej Spółka zawdzięcza zwiększonemu poborowi wody związanemu z bardzo gorącym latem w roku 2018r.

Według wyliczeń wewnętrznych Spółki sprzedaż i przychody z działalności podstawowej Spółki byłyby jeszcze wyższe gdyby nie wzrost kosztów działalności w postaci znacząco rosnących kosztów energii, amortyzacji czy opłat stałych m.in. za korzystanie ze środowiska.

Od stycznia 2018r. w związku z nowelizacją ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków jak również wejściem w życie nowego Prawa Wodnego taryfy za dostawę wody i odbiór ścieków podlegają zatwierdzeniu przez organ regulacyjny Wody Polskie na okres 3 lat.

W związku z nowym reżimem prawnym Spółka cały zeszły rok poświęciła na ustalenie obowiązujących na kolejne 3 lata stawek za dostawę wody i odbiór ścieków. W wyniku weryfikacji oraz negocjacji z Wodami Polskim stawki wody w dziewiętnastu Gminach zmniejszyły się, a w dziewięciu zwiększyły. Równocześnie w związku z faktem, iż na terenie siedmiu Gmin na których stawki uległy wzrostowi decyzja o zatwierdzeniu nowych stawek zapadła dopiero w wyniku odwołania Przedsiębiorstwa do Prezesa Wód Polskich.

Przedłużenie procedury zatwierdzania nowych taryf spowodowało opóźnienie we wprowadzeniu nowych – wyższych stawek o pół roku w wyniku czego, według wewnętrznych wyliczeń, Spółka zanotowała **spadek w przychodach ze sprzedaży za 2018r. w wysokości ok. 675 tys. zł.**

Poniższa tabela zawiera przychody ogółem netto z bilansu spółki na dzień 31 grudnia w latach 2012 – 2018. **Przychody ogółem wzrosły o 2.1%** w stosunku do roku ubiegłego.

Przychody ogółem

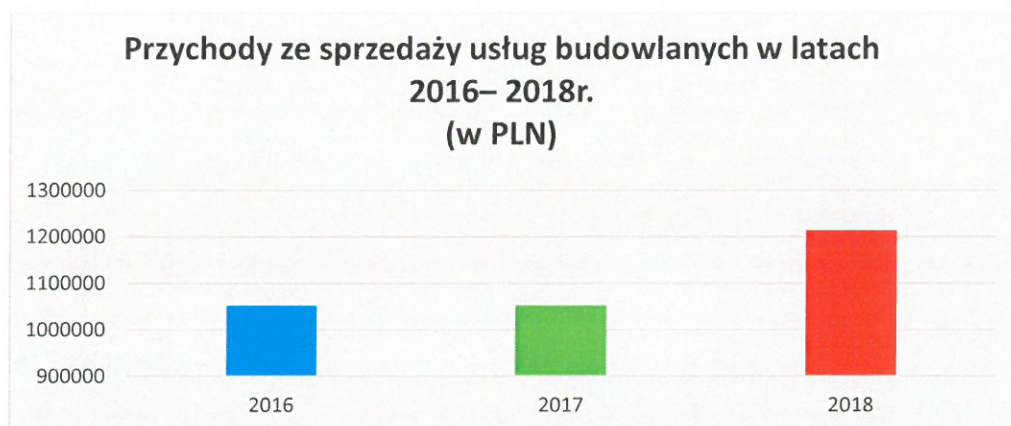
Rok	Sprzedaż roczna (zł)	Procent wzrostu (%)
2012	23 553 874	2,8%
2013	23 709 054	0,7%
2014	27 405 029	15,6%
2015	29 486 232	7,6%
2016	31 758 002	7,7%
2017	32 497 875	2,3%
2018	33 193 403	2,1%

Tabela 1. Przychody ogółem netto wg bilansu w latach 2012 – 2018

Inwestycje

Drugą grupą usług świadczonych przez Spółkę generującą przychód są *usługi budowlane*. Grupa ta wygenerowała w roku 2018 – 3,66% przychodów, co stanowiło kwotę **1 214 346,64 zł** i było o ponad **15% wyższym wynikiem niż przychód** osiągnięty w 2017 r.

Równocześnie w ramach działalności Inwestycji, w zeszłym roku wykonano dużo prac modernizacyjnych na obiektach gminnych, ze szczególnym uwzględnieniem budowy nowej oczyszczalni ścieków w miejscowości Pęczino (opis strona 5).

Rysunek 2. Przychody ze sprzedaży usług budowlanych w latach 2015 – 2018

Przychody ze sprzedaży usług budowlanych w latach 2016– 2018r. (w PLN)	
Rok	Ilości (zł)
2016	1 051 549 zł
2017	1 052 280 zł
2018	1 214 346 zł

Tabela 2. Przychody ze sprzedaży usług budowlanych w latach 2016 – 2018

Pozostałe przychody ze sprzedaży stanowią nieznaczny wpływ na działalność. Sprzedaż materiałów, która w 2018r. stanowiła zaledwie 0,07% przychodów ogółem, trzeba traktować jako działalność marginalną nie wpływającą w znaczący sposób na strukturę przychodów.

Realizacja Rocznej Planu Inwestycyjnego

Pężino

Rok ubiegły to kontynuacja i zakończenie rozpoczętego w 2017 roku projektu inwestycyjnego związanego z budową oczyszczalni ścieków w miejscowości Pężino, w gminie Stargard. Spółka podpisała na 15 lat umowę na prowadzenie działalności wodno-kanalizacyjnej z Gminą Stargard. Kanalizacja sanitarna w Pężynie wybudowana w latach 70-tych ubiegłego wieku przez KPGR, w roku 1998 została przekazana Gminie Stargard. Ścieki z kanalizacji podczyszczane były w dwóch osadnikach Imhoffa a następnie wprowadzane do rzeki Krąpiel. Ponieważ osadniki Imhoffa nie spełniały wymagań Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014r w zakresie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U.2014.18800. z dnia 16.12.2014r) z tego tytułu naliczane były sześćo krotne opłaty roczne w wysokości od 60 do 90 tys. zł w zależności od wprowadzanego ładunku do odbiornika-rzeki Krąpiel. W 2016r. Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wydał decyzję wstrzymującą użytkowanie ww instalacji ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2017r. W tej sytuacji Zarząd podjął decyzję o budowie oczyszczalni spełniającej wymagania ww. rozporządzenia. Zakończenie całości robót związanych z posadowieniem infrastruktury towarzyszącej zostało zakończone w roku ubiegłym.

Wołczkowo

Rok ubiegły to również rozpoczęcie prac związanych z remontem i modernizacją stacji uzdatnia wody w Wołczkowie, gmina Dobra. Jest to główne zdanie inwestycyjne Zarządu na rok 2018 i 2019 ustalone przez Radę Nadzorczą Spółki, zgodnie z uchwałą nr 1/IV/2018 z dnia 28 września 2018 r. w sprawie ustalenia dla Zarządu Spółki planu realizacji określonych celów zarządczych na rok 2018.

Zgodnie z założonym na rok ubiegły planem zainicjowano realizację programu funkcjonalno – użytkowego całego przedsięwzięcia. Rozpoczęto działania zmierzające do legalizacji studni nr 4 oraz przygotowano projekt techniczny inwestycji.

Stawno

Remont i modernizacja stacji ma na celu:

1. zwiększenie wydajności stacji w zakresie produkcji wody do celów socjalno – bytowych,
2. poprawę jakości produkowanej wody,
3. wykonanie aparatury kontrolno - pomiarowej monitorowania i przesyłania istotnych parametrów do siedziby Spółki w Goleniowie.

Aktualna wydajność stacji wodociągowej w Wołczkowie jest w granicach około **760 m³/dobę**. Zapotrzebowanie wody w szczególności w okresie wiosny i lata znacznie przekracza

możliwości produkcyjne. Planowana wydajność stacji po remoncie wyniesie **1750 m³/dobę**.

Istniejące filtry zastąpione zostaną filtrami typu SEPRE o średnicy **1800mm** pracujące w układzie dwustopniowym w każdym po 3 filtry.

Zamontowane filtry cechować się będą konstrukcją nowatorską w stosunku do istniejących która jest istotna dla ich trwałości.

Filtry na pierwszym stopniu wypełnione będą zasypką kwarcową natomiast na drugim stopniu oprócz tego zastosowana będzie warstwa masy G1 w celu zwiększenia możliwości redukcji manganu w wodzie uzdatnionej.

Instalacja sterująca procesami otwierania i zamykania przepustnic, wyposażona będzie w istniejącą sprężarkę powietrzną.

Planowane jest wykonanie prefabrykowanego dwukomorowego odстойnika wód popłuczkowych o objętości czynnej 2x12 m³.

W zakresie aparatury kontrolno-pomiarowej monitorowania i przesyłu danych planowane jest wykonanie:

- demontażu wewnętrznych instalacji elektrycznych,
- montażu nowych instalacji elektrycznych,
- demontażu rozdzielnic technologiczno-zasilających,
- wykonanie i montaż nowych szaf sterowniczych,
- wykonanie i montaż okablowania urządzeń technologicznych- przepustnic, zaworów
- wykonanie wizualizacji w systemie SCADA – przedstawionej za pomocą komputera i monitora na stacji wodociągowej,

Wartość przedmiotowej inwestycji wyniesie ponad 1 mln złotych a jej zakończenie i rozliczenie zaplanowano na rok 2019.

W 2018 r. Dział Inwestycji wykonywał poszczególne roboty budowlane na zlecenie zarówno gmin jak i podmiotów prywatnych. Jedną z większych inwestycji była budowa odcinka sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miejscowości Wołczkowo na terenie Gminy Dobra jak również odwiert studni głębinowej w miejscowości Buk na terenie tej samej gminy. Dział Inwestycji prowadził prace modernizacyjno – rozwojowe na obsługiwanych obiektach wodociągowych i kanalizacyjnych, które zostały zapisane do realizacji w ramach planów modernizacyjnych obowiązujących na terenie danych gmin. Do głównych przedsięwzięć tego rodzaju trzeba zaliczyć przede wszystkim modernizację stacji uzdatniania wody w miejscowości Stawno, gmina Goleniów za ponad 150 tys. złotych. W ramach powyższego przedsięwzięcia dokonano wymiany uszkodzonych dwóch sztuk filtrów, wymieniono zasuw

hydroforowe jak również te na wyjściu wody do sieci wraz z orurowaniem i armaturą. Zamontowano także nową instalację napowietrzającą i dmuchawy wraz z szafą sterowniczą.

Całość prac zrealizowanych przez Dział Inwestycji Wodociągów w roku 2018 stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

Pozostałe Inwestycje

W związku z ciągłą potrzebą odnawiania parku maszynowego w zeszłym roku Zarząd podjął decyzję o zakupie 4 sztuk samochodów ciężarowych Ford Transit 350L3H2, które zastąpiły wyeksploatowane już samochody pogotowia. Równocześnie została podjęta decyzja o stopniowej wymianie samochodów dla Inspektorów Obsługi Odbiorców. Zakres pracy tychże pracowników obejmuje nie tylko kontakt z Odbiorcami w terenie ale również zdalny odczyt wodomierzy za pomocą radiową.

W 2018 r. dokonano zakupu dwóch nowych samochodów Ford Transit Connect Van, które pozwalają na zdalny odczyt wodomierzy z nakładkami elektronicznymi i idealnie nadają się do tego typu zadań jako ekologiczne i oszczędne narzędzie pracy. Na początku 2019 roku zakupiono kolejne dwa a docelowo każdy oddział terenowy Spółki ma być wyposażony przynajmniej w jeden takiego typu samochód.

Windykacja

Odnosząc się do odzyskiwania należności jako istotnego aspektu działalności Spółki, informuję, iż Dział Windykacji w roku 2018 przygotował i wysłał do odbiorców **15 758 szt.** wezwań do zapłaty co stanowi prawie trzykrotny wzrost w porównaniu do liczby wezwań przygotowanych w roku 2012.

W ubiegłym roku w związku z prowadzonymi działaniami windykacyjnymi skierowano do Sądu 308 pozwów w celu odzyskania należności. Wzrost ilości spraw skierowanych do Sądu celem odzyskania należności obrazuje poniższe zestawienie. (rys. nr 3)

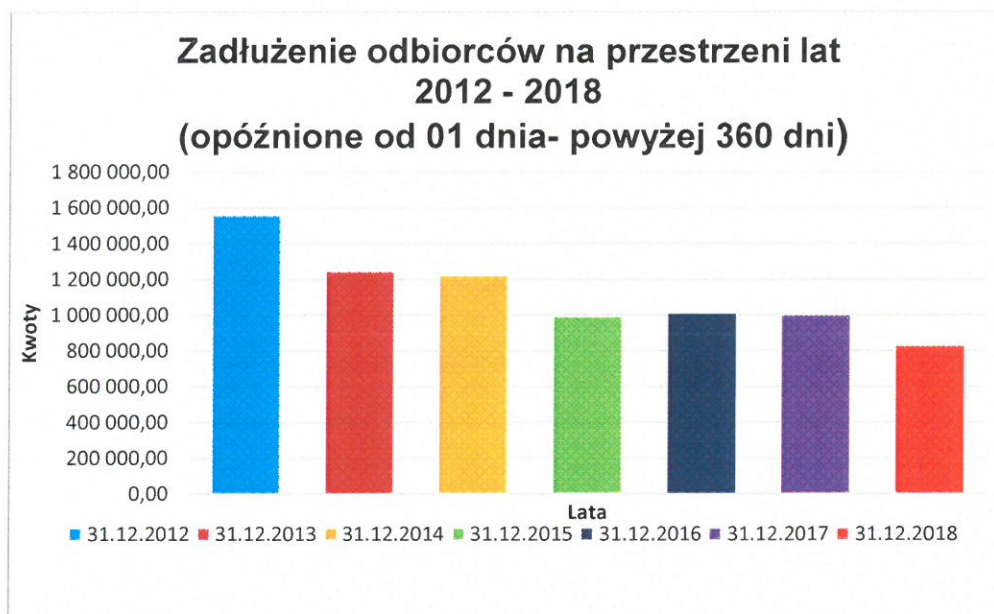

Rysunek 3. Liczba wysłanych pozwów do Sądu przez WZ

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ilość	43	108	125	129	138	234	308

Tabela 3. Ilości wysłanych pozwów sądowych w latach 2012 – 2018

Od powstania Działu Windykacyjnego zauważalny jest spadkowy trend w zaległościach u odbiorców. Spadek występuje we wszystkich przedziałach zadłużenia odbiorców, czyli od 30 do 60 dni, od 60 do 90 dni, od 90 do 180 dni, od 180 do 360 dni jak również powyżej 360 dni. Stan zadłużenia odbiorców na 31 grudnia a latach 2012 – 2018 obrazuje rysunek poniżej.

Rysunek 4. Zadłużenie odbiorców na przestrzeni lat 2012 – 2018

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ilość	457 673	327 188	218 000	154 644	98 944	64 822	39 585

Tabela 4. Wielkość w PLN zadłużenia odbiorców powyżej 360 dni w latach 2012 – 2018

Spółka "Wodociągi Zachodniopomorskie" podejmuje działania w zakresie odzyskania należności samodzielnie w ramach windykacji wewnętrznej tj.:

windykacja przedsądowa – polubowna, która ma na celu zawarcie ugody co do warunków spłaty lub całkowitą spłatę zadłużenia. Narzędziami na tym etapie jest wystosowanie wezwań do zapłaty lub pism o planowanym zaprzestaniu świadczenia usług wodno – kanalizacyjnych. Ponadto windykacja telefoniczna oraz windykacja terenowa - działania podjęte przez Oddziały (fizyczne odłączenie od sieci wodno-kanalizacyjnej). Ugodowe dochodzenie roszczeń ma na celu zmniejszenie kosztów związanych z procesem sądowym. Takie działania związane są z poszanowaniem dłużnika, zrozumieniem jego trudnej sytuacji finansowej, która często jest wynikiem problemów rodzinnych, zdrowotnych, zawodowych lub błędnie podjętej decyzji biznesowej.

Jeżeli podjęte działania nie przynoszą skutków w postaci spłaty lub też podpisania ugody, przystępujemy do drugiego etapu windykacji:

windykacja sądowa – skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego w celu uzyskaniu prawomocnego nakazu zapłaty. Ponowne skierowanie wezwania do dłużnika z informacją o dodatkowych kosztach, związanych z egzekucją komorniczą. Jeżeli po wydaniu wyroku nakazującego dłużnikowi spłatę zadłużenia, nadal uchyla się on od wypełnienia obowiązku, sprawę kierujemy do kancelarii komorniczej w celu rozpoczęcia postępowania egzekucyjnego. **Zaletą windykacji sądowo – egzekucyjnej jest przede wszystkim przerwanie biegu przedawnienia.**

Windykacja i jej perspektywy na lata 2019 – 2021

W planach Spółka "Wodociągi Zachodniopomorskie" zakłada wprowadzenie nowoczesnych technologii przeciw dłużnikom:

- **cyfryzacja** – otwarcie skutecznego kanału komunikacji z klientami, które daje możliwość zautomatyzowania systemu przypomnień, (kreuje wizerunek Przedsiębiorstwa); składanie pozwów o zapłatę poprzez (e-Sąd)- korzyści, jakie niesie za sobą elektroniczne postępowanie upominawcze to uproszczenie i przyspieszenie procesu, obniżenie kosztów postępowania, skrócenie czasu wydania nakazu zapłaty.
- **zlecenie części zadań firmom zewnętrznym** – związane z obsługą korespondencji - drukowaniem, kopertowaniem, adresowaniem, co daje oszczędność kosztów oraz czasu pracy personelu, a zarazem zwiększenie wydajności i skuteczność prowadzonej działalności.
- **automatyzacja procesów windykacyjnych** – wprowadzamy rozwiązania z firmą Unisoft w ZSI w tym:
 - system dodający możliwość użytkownikowi automatyczne wysyłanie powiadomień sms oraz mail,
 - generowanie zestawień wg poszczególnych dokumentów,
 - zmniejszenie liczby najbardziej przeterminowanych płatności,
 - wprowadzenie czytnika skanów dla dokumentów z kodami kreskowymi,
 - zwiększenie prędkości działania systemu

Dostosowanie się do zmieniających realiów w przyszłości ma zwiększyć skuteczność działań windykacyjnych.

Wzrost płac

Zasady wynagradzania pracowników spółki określone są w umowach o pracę oraz regulaminie wynagradzania. Zgodnie ze stosowanymi zapisami regulaminu wynagradzania za wykonywaną pracę pracownikom spółki przysługuje wynagrodzenie składające się ze stawki płacy zasadniczej, dodatku funkcyjnego (np. brygadzystowskiego), dodatku nocnego, dodatku za godziny nadliczbowe (jeśli występują), dodatku za prowadzenie pojazdu, dodatku za pełnienie dyżuru domowego.

Poziom wynagrodzenia zasadniczego pracownika uzależniony jest od charakteru i specyfiki wykonywanej pracy oraz stanowiska zajmowanego przez pracownika.

Podjęte przez Zarząd działania zmierzają w pierwszej kolejności do dostosowania wynagrodzeń do obowiązujących na lokalnym rynku pracy. Tempo wzrostu wynagrodzeń w spółce uzależnione było w danym roku od planów inwestycyjnych oraz bezpieczeństwa założeń ujętych w taryfach w poszczególnych gminach.

Rok 2018 w Przedsiębiorstwie to kolejny rok w którym kontynuowana była polityka wzrostu płac.

Rok	Wynagrodzenia	Dynamika %
2013	7 257 159,43	93,76 %
2014	8 615 886,42	118,72 %
2015	9 431 691,18	109,48 %
2016	9 624 873,23	102,04 %
2017	10 514 548,30	109,24%
2018	11 340 019,16	107,85%

Tabela 5. Fundusz płac ogółem (osobowe i bezosobowe) w latach 2013 – 2018

Fundusz płac wzrósł od 2013 do 2018 o 4 082 859,73 zł., tj. o około **56,25%**.

W związku z faktem, iż rynek pracy jest w chwili obecnej deficytowy i brakuje doświadczonych pracowników z branży wod – kan., Zarząd zabiegając o specjalistów musi liczyć się z podnoszeniem wynagrodzeń.

Jednakże mając na uwadze bezpieczeństwo finansowe przedsiębiorstwa regulacje płacowe przeprowadzane są sukcesywnie. Aby podnieść satysfakcję pracowników z pracy pracodawca podejmuje działania zmierzające do podniesienia kwalifikacji zawodowych pracowników i rozwoju osobistego inwestując w szkolenia. Corocznie Zarząd stara się w miarę możliwości finansowych wypłacić pracownikom nagrody o charakterze motywacyjnym.

Wyzwania na przyszłość

Nowelizacje prawa

Wraz z początkiem 2018 r. podmioty korzystające z zasobów wodnych, w tym m.in. przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, zostały objęte nowym systemem opłat za usługi wodne, a także doszło do daleko idących zmian związanych z wydawaniem pozwoleń wodnoprawnych. Nie można przy tym pomijać regulacji, które wprowadzie nie wynikały bezpośrednio z nowego Prawa wodnego, aczkolwiek były z nim funkcjonalnie powiązane. Mowa tutaj oczywiście o nowelizacji ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, która nałożyła obowiązek złożenia do 12 marca 2018 r. wniosków o zmianę taryf, a także wymóg przedłożenia radom gmin projektów nowych regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Warto przy tym zauważyć, że w krótkiej historii obowiązywania ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. DzU z 2018 r., poz. 2268 dalej: PW) doszło już do jej kilku nowelizacji. Niewątpliwie kluczowe znaczenie ma nowela z 20 lipca 2018 r., przy czym należy wspomnieć także, że aktualnie trwają prace nad kolejną znaczącą zmianą Prawa wodnego. Nie będzie zatem przesadą stwierdzenie, że sytuacja legislacyjna w obszarze gospodarki wodno-ściekowej była i de facto wciąż jest dynamiczna. Skala nowych obowiązków i początkowe problemy organizacyjne na długi okres sparaliżowały funkcjonowanie poszczególnych jednostek organizacyjnych Wód Polskich. Świadczy o tym wręcz powszechne przewlekane postępowania administracyjnych, chociażby związanych z wydawaniem zgód wodnoprawnych.

Przygotowane przez WOZ wnioski taryfowe mające obowiązywać przez trzy kolejne lata nie uwzględniają znaczących podwyżek cen energii elektrycznej zapowiadanych przez ustawodawcę. Niestety drożące uprawnienia do emisji CO₂ oraz, co prawda w mniejszym stopniu, ale jednak rosnące wciąż ceny węgla oraz zielonych certyfikatów, które muszą być kupowane przez spółki energetyczne powodują, iż ceny energii elektrycznej osiągnęły niespotykany dotąd poziom.

Koszty energii

W Spółce udało się wynegocjować w przetargu cenę 259 zł za kWh do końca 2019r. z poziomu 217 zł za kWh. Na dzień dzisiejszy cena za energię na rynku waha się w przedziale 320 – 380 zł na kWh, co w dużym stopniu może wpłynąć na stawki za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki w przyszłości.

EBITDA EBIT

Podsumowanie finansowe

EBITDA

Osiągnięcie wskaźnika zysku operacyjnego przedsiębiorstwa przed potrąceniem odsetek od zaciągniętych zobowiązań oprocentowanych (kredytów, obligacji), podatków, amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych oraz amortyzacji (deprecjacji) rzeczowych aktywów trwałych.

$EBITDA = (EBIT) 386\,350,45 + (\text{Amortyzacja}) 1\,483\,087,74 = 1\,869\,438,19$

$EBIT = (\text{zysk brutto}) 311\,140,7 + \text{koszty finansowe} (75\,209,75) = 386\,350,45$

Bilans

Bilans za 2018 rok zamyka się po stronie aktywów i pasywów kwotą 19 660 943,45 zł oraz zyskiem netto 213 059,70 złotych.

W strukturze zasobów majątkowych (w aktywach) dominują aktywa obrotowe a zwłaszcza należności z tytułu dostaw towarów i usług.

	2015	2017	2018	Dynamika
Aktywa trwałe	45,89	56,69	58,04	102,38%
W tym rzeczowe aktywa trwałe	44,14	55,06	55,40	100,62%
Aktywa obrotowe	54,11	43,31	41,96	96,88%
W tym należności	32,05	33,92	32,49	95,78%
Rozliczenia m-we	0,3	0,4	0,43	107,50%
Wskaźnik struktury aktywów, aktywa trwałe/aktywa obrotowe	84,81	130,89	138,28	105,65%

Tabela 6. Aktywa w Spółce w latach 2016 - 2018

Powyższa tabela świadczy o tym, że Spółka cechuje się dużą elastycznością. Majątek trwały stanowi 58,04%. Należy tu również uwzględnić fakt, że środki trwałe są w 56,95% zamortyzowane, a w grupie maszyn i urządzeń umorzenie stanowi 59,41% co wskazuje na dużą potrzebę odtworzenia majątku Spółki.

W roku 2018 Spółka poniosła znaczne nakłady na odtworzenie majątku trwałego. Zwiększenia środków trwałych wyniosły 1 090 573,64zł, zmniejszenia w wyniku likwidacji zużytego sprzętu 60 543,30zł. Zmniejszenia wyniosły: z tytułu umorzenia 1 396 997,76 zł oraz likwidacji 56 893,87 zł. Uwzględniając bieżące umorzenie zmniejszenie netto środków trwałych wynosi 310 073,56 zł. W grupie wartości niematerialnych i prawnych nastąpił wzrost o 200 000,00 zł. wynikający z zakupu oprogramowania komputerowego, uwzględniając amortyzację realny wzrost wznosi 113 910,02 zł.

W aktywach obrotowych nastąpił nieznaczny wzrost o kwotę 26 079,43zł. tj. wzrost o 0,32%. Wzrost nastąpił głównie w zapasach o 90 714,94zł. Natomiast w należnościach i środkach pieniężnych zanotowano nieznaczne zmniejszenie.

Struktura pasywów bilansu odzwierciedla pochodzenie aktywów, czyli źródła ich pochodzenia. W strukturze źródeł finansowania majątku Spółki (w pasywach) nastąpiły nieznaczne zmiany struktury kapitałów własnych.

Kapitały własne

	2016	2017	2018	Dynamika
Kapitały własne	65,27	70,04	68,74	98,14%
Zobowiązania i rezerwy	34,73	29,96	31,26	104,34%
W tym: kredyty	0,71	0,55	0,55	0,00%

Tabela 7. Dynamika kapitału w latach 2016 - 2018

W roku 2018 jak przedstawia powyższa tabela, Spółka finansowała swoje zasoby przede wszystkim z kapitałów własnych. Kapitał własny na przestrzeni analizowanych lat zasilany jest z zysku, natomiast kapitał podstawowy (udziały) pozostaje niezmienny.

W kapitałach obcych dominują zobowiązania krótkoterminowe 62,87% oraz rezerwy na świadczenia pracownicze 24,25%. W zobowiązaniach krótkoterminowych najwyższy udział mają zobowiązania z tytułu dostaw robót i usług 51,12%.

Wielkość wyniku finansowego jest głównym czynnikiem rzutującym na poziom rentowności w Spółce. Dynamika przychodów z działalności podstawowej osiągnęła poziom 102,14%, przy poziomie kosztów 104,05%, co daje rentowność na działalności podstawowej 0,99%. W strukturze kosztów dominującą rolę odgrywa zużycie materiałów i energii 25,79% oraz koszty pracy (wynagrodzenia i narzuty na płace) 42,26% wraz z amortyzacją. To głównie te pozycje wpłynęły na znaczący wzrost kosztów w ujęciu rok do roku. Usługi obce (głównie zrzut ścieków zakup wody, badania wody i opłaty dozoru technicznego, wymiana wodomierzy) stanowiły 18,52%.

Rachunek zysków i strat

Rachunek zysków i strat w ujęciu szczegółowym oraz w porównaniu do roku 2017 przedstawia poniższa tabela:

Traść	2017		2018		Dynamika 2018/2017
	Narast za XII	Strukt	Narast za XII	Strukt	
Przychody ogółem	32497875,08	100,00	33193403,16	96,82	102,14
W tym: Sprzedaż usług	29804137,67	99,98	32115580,16	96,75	107,76
Woda i ścieki	28423341,66	96,26	30791845,54	92,76	108,33
Usługi budowlane	1052779,62	2,47	1214346,64	3,66	115,35
Pozostałe(warsztat, transport byto	82415,24	0,28	90012,41	0,27	109,22
Pozostała sprzedaż(pruby szczelnoś	245601,15	0,97	19375,57	0,06	7,89
Sprzedaż materiałów	22435,6	0,02	21961,08	0,07	97,88
USŁUGI na potrzeby własne(sprzedaż wewn	2686290,67		1055861,92		39,31
Zm st prod	-14988,86		0		
Koszty działalności operacyjnej	31600774,99	100	32863993,26	100,01	104
W tym: Koszt wł. Sprzedaż materiałów	15164,84	0,00	3178,14	0,01	
Materiały	5461868,5	15,92	4964399,85	15,11	90,89
Energia	2957324,77	9,00	3511283,03	10,68	118,73
Usługi obce	6352867,94	20,35	6085810,63	18,52	95,8
Podatki i opłaty	2151810,23	5,98	2426584,24	7,38	112,77
Wynagrodzenia	10514548,3	34,77	11340019,16	34,51	107,85
Narzut na płace inne świadcz prace	2413023,31	8,05	2546570,58	7,75	105,53
Amortyzacja	1266095,96	4,38	1483087,74	4,51	117,14
Pozostałe	468071,14	1,55	503059,89	1,54	107,48
Zysk operacyjny	897100,09		329409,9		36,72
% do obrotu	3,01		0,99		
Przychody operacyjne	417285,55	100	244187,56	100	58,52
W tym:Zasądzone koszty sądowe	3686,84	1,23	5073,77	2,08	137,62
Spłata odpisanych należności	76687,98	56,7	40693,01	16,66	53,06
Rozwiązanie rezerwy	259686,93	27,98	139207,27	57,01	53,61
Pozostałe przychody	71394,96	14,09	53384,67	21,86	74,77
Otrzymane dotacje	5828,84	0	5828,84	2,39	
Koszty operacyjne	331042,69	100	279918,57	99,98	84,56
W tym:Opłaty sądowe i egzekucyjne	41134,33	13,62	49111,33	17,54	119,39
Rezerwy na należności	152527,35	42,87	140502,29	50,19	92,12
Odpisane należności	21354,47	5,25	26536,98	9,48	124,27
Pozostałe koszty operac	116026,54	38,26	63767,97	22,78	54,96
Przychody finansowe	122102,38		92671,56		75,9
Koszty finansowe	86108,79		75209,75		87,34
Zysk brutto	1019336,54		311140,7		30,52
Rent brutto	3,42		0,94		27,49
Podatek dochodowy	228345		98081		42,95
Podatek odroczoney					
Zysk netto	790991,54		213059,7		26,94
% do obrotu	2,65		0,64		

Tabela 8. Rachunek zysków i strat w latach 2017 - 2018

Rentowność

Wskaźniki rentowności i zyskowności stanowią relację zysków osiąganych przez firmę do różnych kategorii ekonomicznych, są one podstawowymi miernikami informującymi o szybkości zwrotu majątku i kapitału własnego.

Wskaźnik	Formuła obliczenia	Wartość pożądana	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Zyskowność sprzedaży	Zysk ze sprzedaży / przychody netto ze sprzedaży	Max	6,31 %	3,62%	2,76%	1,00%
Zyskowność brutto sprzedaży	Zysk ze sprzedaży / przychody netto ze sprzedaży	Max	6,65%	3,64%	2,44%	0,94%
Zyskowność całkowita brutto ze sprzedaży	Zysk brutto / przychody netto ze sprzedaży + pozostałe przychody operacyjne + przychody finansowe	Max	6,54%	3,59%	3,18%	0,93%
Zyskowność netto sprzedaży	Zysk netto / przychody netto ze sprzedaży	Max	4,88%	2,80%	2,44%	0,65%
Rentowność kapitału	Zysk netto / kapitał własny bez zysku	Max	13,65%	7,26%	6,47%	1,61%
Rentowność aktywów	Zysk netto / aktywa razem	Max	7,79%	4,74%	4,17%	1,09%

Tabela 9. Wskaźniki rentowności w latach 2015 - 2018

W tabeli zostały zaprezentowane podstawowe wielkości ekonomiczne zrealizowane przez Spółkę w 2018 roku. W porównaniu z latami 2015 – 2017 nastąpił znaczny spadek wskaźników z działalności podstawowej, spowodowany większą dynamiką kosztów (104%) od wzrostu dynamiki przychodów (102,14%).

Wskaźnik poziomu kosztów operacyjnych i sprzedaży osiągnął następujące wartości:

W roku	Koszty	Sprzedaż
2015	106,48 %	107,37%
2016	110,78%	102,43%
2017	103,19%	98.99%
2018	104,00%	102.14%

Z powyższego wynika, że w roku 2018 dynamika wzrostu kosztów przewyższała dynamikę wzrostu przychodów dlatego w 2018 roku wszystkie wskaźniki rentowności ukształtowały się na poziomie niższym do roku poprzedniego. Od roku 2015 wszystkie wskaźniki rentowności

Płynność finansowa

ulegają zmniejszeniu, ale Spółka wciąż osiąga zysk netto. Zainwestowane 100 zł w kapitał własny w 2018 roku generowało zysk netto w wysokości 1,61zł, co stanowiło spadek w stosunku do 2017r. o kwotę 4,86 zł. Natomiast każde zainwestowane 100 zł w majątek Spółki generowało zysk w wysokości 1,09 zł. tj. spadek do 2017 r. o 3,08 zł.

Wskaźniki płynności finansowej stanowią ocenę zdolności jednostki do terminowego regulowania bieżących zobowiązań, tj. zobowiązań o okresie spłaty nieprzekraczającym jednego roku.

1. jeżeli poziom wskaźników obniża się do poziomu niższego aniżeli wskazują na to normy, występuje ryzyko utraty przez jednostkę zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.
2. w przypadku, gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o zamrożeniu środków obrotowych, które obniżają możliwą do osiągnięcia zyskowność kapitałów.

Wskaźnik	Formuła obliczenia	Wartość pożądana	Wartość wskaźnika			
			2015	2016	2017	2018
Płynność szybka	(inwestycje krótkoterminowe + należności krótkoterminowe) / zobowiązania krótkoterminowe	0,8-1,0	2,24	2,15	1,95	2,17
Płynność bieżąca	(aktywa obrotowe – RMK krótkoterminowe) / zobowiązania krótkoterminowe	1,6-2,0	2,44	2,29	2,11	2,12
Pokrycie zobowiązań należnościami	Należności handlowe / zobowiązania handlowe	>1,0	2,26	2,09	2,89	2,83
Kapitał pracujący w tys zł	Aktywa obrotowe – RMK krótkoterminowe – zobowiązania krótkoterminowe	Max	6375	5697	4893	4935
Udział kapitału pracującego w całości aktywów	Kapitał pracujący / aktywa razem	Max	34,64 %	30,38 %	25,77 %	25,10%

Szybkość realizacji należności w dniach	(średni stan należności z tytułu dostaw i usług) / przychody netto ze sprzedaży x 360	X	54	53	59	60
Czas trwania zobowiązań w dniach	(Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług) / koszty działalności operacyjnej – amortyzacja – koszty pracy x 360	X	45	43	42	36

Tabela 10. Wskaźniki płynności finansowej w latach 2015 – 2018

W tabeli zostały zaprezentowane podstawowe wielkości ekonomiczne zrealizowane przez Spółkę w 2018 roku. Spółka przekroczyła nieznacznie wskaźnik pożądaný w zakresie płynności, zwłaszcza w zakresie płynności szybkiej. Związane jest to w dalszym ciągu z gromadzeniem środków na realizację inwestycji modernizacyjnych. Pozostałe wskaźniki są w granicach wartości poświadanych. Według stanu na dzień 31.12.2018r. kapitał pracujący wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 42 tys. zł, wielkość tego kapitału jest wielkością dodatnią. Szybkość realizacji należności w dniach wzrósł o 1 dzień, czas trwania zobowiązań zmalał o 6 dzień.

Sprawność zasobów

Wskaźniki sprawności wykorzystania zasobów – wskazują na efektywność zarządzania poszczególnymi składnikami majątku jednostki:

1. wskaźniki obrotu aktywów oraz rzeczowych aktywów trwałych określają zdolność do generowania przychodów przez majątek przedsiębiorstwa.
2. wskaźniki rotacji zapasów, określają długość trwania w dniach przeciętnego cyklu ich obrotu: im krótszy cykl tym sprawniejsze gospodarowanie majątkiem

Wskaźnik	Formuła obliczeniowa	Wartości pożądana	Wartość wskaźnika			
			2015	2016	2017	2018
Wskaźnik obrotu aktywów	Przychody netto ze sprzedaży / aktywa razem	MAX	1,61	1,6	1,72	1,64
Wskaźnik obrotu rzeczowych aktywów trwałych	Przychody netto ze sprzedaży / rzeczowe aktywa trwałe	MAX	3,93	3,63	3,02	2,95
Rotacja zapasów materiałów i surowców w dniach	Koszty zużycia materiałów / średnie zapasy materiałów		6	7	9	8

Wydajności pracownika w tys	Przychody netto ze sprzedaży /średnia liczba zatrudnionych	MAX	138,02	139,31	137,35	147,32
-----------------------------	--	-----	--------	--------	--------	--------

Tabela 11. Wskaźniki sprawności wykorzystania zasobów w latach 2015 – 2018

W tabeli wykazano wskaźniki sprawności wykorzystania zasobów w porównaniu do lat poprzednich. Wskaźnik obrotu aktywów w roku 2018 wyniósł 1,64 zł, co oznacza, że z każdej zainwestowanej złotówki na aktywa Spółka zrealizowała przychód 1,64 zł. W porównaniu do 2017 roku wskaźnik ten zmalał o 0,08zł. Wskaźnik obrotu rzeczowych aktywów trwałych za 2018 rok wyniósł 2,95 zł i w porównaniu z 2017 rokiem zmalał 0,07zł, co oznacza, że wzrost majątku trwałego był prawie proporcjonalny do wzrostu sprzedaży. Rotacja zapasów w dniach w stosunku do roku poprzedniego zmalała o 1 dzień. Wydajność pracownika w roku 2018 wyniosła 147,32 tys. zł i była wyższa od tego osiągniętego 2017 roku o 9,97 tys. złotych.

Finasowanie Działalności

Wskaźniki finansowania działalności – mają na celu ocenę stopnia zadłużenia i możliwości jego obsługi przez jednostkę oraz ocenę skali ryzyka związanego ze strukturą pasywów.

Wskaźnik	Formuła obliczeniowa	Wartości pożądana	Wartość wskaźnika			
			2015	2016	2017	2018
Wskaźnik zadłużenia	Kapitały obce/ kapitał ogółem	30-50%	38,34%	34,73%	29.97%	31.28%
Pokrycie zadłużenia kapitałem własnym	Kapitał własny/ kapitał obcy	Min 1,0	1,61	1,88	2,34	2,2
Pokrycie majątku trwałego kapitałem stałym	Kapitał własny + zobowiązania długoterminowe+ rezerwy długoterminowe +RMK długoterminowe/ aktywa trwałe	Min 1,0	1,84	1,63	1,37	1,39
Trwałości struktury finansowania	Kapitał własny + zobowiązania długoterminowe+ rezerwy długoterminowe +RMK długoterminowe/ kapitał ogółem	Max	74,83%	74,63%	77,18%	80,32%

Tabela 12. Wskaźniki zadłużenia w latach 2015 – 2018

1. współczynnik zadłużenia określa udział wszystkich kapitałów obcych finansujących aktywa jednostki (kredytów i zobowiązań) w kapitale całkowitym, dopuszczalne zadłużenie firmy jest uzależnione od charakteru i typu działalności. Jako prawidłowy uznaje się wskaźnik w przedziale od 30% do 50%.
2. wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem stałym winien przekraczać 1,0 co oznacza, że dla należytego zabezpieczenia bieżącego funkcjonowania firmy wartość aktywów trwałych powinna w całości znaleźć pokrycie w kapitałach stałych, tj. kapitałach będących w posiadaniu jednostki ponad jeden rok (kapitał stały jest sumą kapitałów własnych oraz zobowiązań długoterminowych).

Z przedstawionych powyżej danych finansowania działalności gospodarczej, wynika, że Spółka w 2018 roku osiągnęła wskaźniki w wartościach mieszczące się w granicach pożądanых wskaźników. Wskaźnik zadłużenia wynosi 31,28% co oznacza, że Spółka może bez problemu obsłużyć swoje zadłużenia. Wskaźnik pokrycia majątku trwałego kapitałem stałym wynosi 1,39 co oznacza, że majątek trwały ma w całości pokrycie w kapitałach stałych i nie ma zagrożenia bieżącego funkcjonowania Spółki. Trwałość struktury finansowania wynosi 80,32%.

Wartości rocznych przychodów

Osiągnięto wartości rocznych przychodów ogółem w 2018r. w wysokości **33 193 403,16 złotych**.

W 2017 roku wartości rocznych przychodów ogółem wyniosła 32 497 875,08zł., co daje **wzrost rok do roku w wysokości prawie 700 000 tysięcy złotych**.

WNIOSKI

Biorąc pod uwagę powyższe wskaźniki oraz efekty działalności Spółki w roku 2018, Zarząd uznaje wygenerowane zyski i kondycję finansową Przedsiębiorstwa za dobre.

Mając na uwadze ciągłe potrzeby modernizacji Spółki jak również wyzwania związane z bieżącą sytuacją rynkową Zarząd wystąpi z wnioskiem do Zgromadzenia Wspólników o wyłączenie od podziału zysku netto Spółki za rok 2018 oraz przeznaczenie go na kapitał zapasowy.

ZARZĄD SPÓŁKI:

PREZES ZARZĄDU

mgr Artur Krasiński

Spis Rysunków

Rysunek 1. Struktura przychodów ze sprzedaży za rok 2018	2
Rysunek 2. Przychody ze sprzedaży usług budowlanych w latach 2015 – 2018.....	4
Rysunek 3. Liczba wysyłanych pozwów do Sądu przez WZ	7
Rysunek 4. Zadłużenie odbiorców na przestrzeni lat 2012 – 2018	8

Spis Tabel

Tabela 1. Przychody ogółem netto wg bilansu w latach 2012 – 2018.....	3
Tabela 2. Przychody ze sprzedaży usług budowlanych w latach 2016 – 2018.....	4
Tabela 3. Ilości wysyłanych pozwów sądowych w latach 2012 – 2018.....	7
Tabela 4. Wielkość w PLN zadłużenia odbiorców powyżej 360 dni w latach 2012 – 2018.....	8
Tabela 5. Fundusz płac ogółem (osobowe i bezosobowe) w latach 2013 – 2018	10
Tabela 6. Aktywa w Spółce w latach 2016 - 2018	12
Tabela 7. Dynamika kapitału w latach 2016 - 2018	13
Tabela 8. Rachunek zysków i strat w latach 2017 - 2018	14
Tabela 9. Wskaźniki rentowności w latach 2015 - 2018	15
Tabela 10. Wskaźniki płynności finansowej w latach 2015 – 2018	17
Tabela 11. Wskaźniki sprawności wykorzystania zasobów w latach 2015 – 2018	18
Tabela 12. Wskaźniki zadłużenia w latach 2015 – 2018	18